

Повідомлення "Соціально-економічне становище Кіровоградської області" за 2020 рік

Населення

Чисельність наявного населення в області, за оцінкою, на 1 грудня 2020р. становила 921695 осіб. Упродовж січня–листопада 2020р. чисельність населення зменшилася на 11414 осіб. Зменшення чисельності населення області відбулося за рахунок природного (9236 осіб) та міграційного (2178 осіб) скорочення. Порівняно із січнем–листопадом 2019р. обсяг природного скорочення збільшився на 873 особи.

Природний рух населення у січні–листопаді 2020р. характеризувався суттєвим перевищенням числа померлих над живонародженими: на 100 померлих – 37 живонароджених.

Доходи населення

За січень–грудень 2020р. розмір **середньомісячної номінальної заробітної плати** штатних працівників підприємств, установ, організацій (юридичних осіб та відокремлених підрозділів юридичних осіб із кількістю найманих працівників 10 і більше осіб) становив 9603 грн, що на 14,9% вище ніж за січень–грудень 2019р.

Найбільш оплачуваними в економіці області у січні–грудні 2020р. були працівники транспорту, добувної промисловості і розроблення кар'єрів, фінансової та страхової діяльності, державного управління й оборони; обов'язкового соціального страхування, лісового господарства та лісозаготівлі, де заробітна плата у 1,3–1,6 раза перевищила середній показник по області.

Значно нижчою залишається заробітна плата працівників у сферах тимчасового розміщування й організації харчування, творчості, мистецтва та розваг, функціонування бібліотек, архівів, музеїв та інших закладів культури, адміністративного та допоміжного обслуговування, будівництві, сферах інформацій та телекомунікацій, охорони здоров'я, оптовій та роздрібній торгівлі; ремонті автотранспортних засобів і мотоциклів, освіті, сільському господарстві, сфери операцій з нерухомим майном. Співвідношення рівня оплати праці в зазначених видах діяльності до середнього по області становило 49,4–95%.

Індекс реальної заробітної плати у січні–грудні 2020р. порівняно з відповідним періодом 2019р. становив 112,3%.

Загальна сума несплаченої заробітної плати (по юридичних особах та відокремлених підрозділах юридичних осіб із урахуванням цензу за кількістю найманих працівників) на 1 січня 2021р. становила 15,9 млн.грн.

Обсяг несплаченої заробітної плати становив 0,9% фонду оплати праці, нарахованого за грудень 2020р.

Сума боргу працівникам економічно активних підприємств на 1 січня 2021р. становила 8,7 млн.грн або 55% загальної суми боргу по області.

Кількість працівників, перед якими є борги з виплати заробітної плати, на 1 січня 2021р. становила 533 особи або 0,3% середньооблікової кількості штатних працівників, зайнятих в економіці області. Кожному із зазначених працівників не сплачено в середньому по 16,4 тис.грн, що становило 143,9% розміру середньої заробітної плати, нарахованої штатному працівнику за грудень 2020р.

Ціни

Індекс споживчих цін в області у грудні 2020р. порівняно з листопадом п.р. становив 101,1%, з початку року – 105,3%.

На споживчому ринку у грудні 2020р. ціни на продукти харчування та безалкогольні напої зросли на 2,1%. Найбільше (на 17%) подорожчали яйця. На 10,8%–0,9% зросли ціни на овочі, шоколад, цукор, чай, рис, сало, олію соняшникову, хліб, макаронні вироби, мед, рибу та продукти з риби, продукти переробки зернових, фрукти, кондитерські вироби з борошна. Водночас на 3,3–1,4% знизилась ціни на олію оливкову, сметану, масло, молоко, кондитерські вироби з цукру.

Ціни на алкогольні напої та тютюнові вироби знизилась на 0,2%, що пов'язано зі здешевленням алкогольних напоїв на 2,2%. Разом з цим на 1,8% подорожчали тютюнові вироби.

Одяг і взуття подешевшали на 4,3%, у т.ч. взуття – на 6,4%, одяг – на 2,5%.

Зростання цін (тарифів) на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива на 0,1% відбулося в основному за рахунок підвищення цін на оренду житла на 0,6%.

Ціни на транспорт зросли на 1,1%, в першу чергу, за рахунок подорожчання палива та мастил на 2,6% та проїзду у приміському автобусі – на 14,1%.

У сфері охорони здоров'я ціни зросли на 0,3%, що пов'язано з подорожчанням фармацевтичної продукції на 0,6%.

Різні товари та послуги подорожчали на 5,6% в першу чергу за рахунок зростання цін на ритуальні послуги на 43,2%.

Промисловість

У грудні 2020р. порівняно з попереднім місяцем та груднем 2019р. **індекс промислової продукції** становив відповідно 78,4% та 92,6%, за підсумками 2020р. – 101,7%.

У **добувній промисловості і розробленні кар'єрів** за підсумками 2020р. обсяг випуску продукції зменшився на 2,9% (за 11 місяців 2020р. – на 3,4%), зокрема у добуванні руд кольорових металів – на 5,7% (на 5,7%), при цьому у добуванні каменю, піску та глини обсяг випуску продукції збільшився на 30,5% (на 27,8%).

У **переробній промисловості** за 2020р. індекс промислової продукції становив 102,9%.

У *виробництві харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів* у 2020р. випуск продукції зріс на 2,4%, у т.ч. у виробництві напоїв – на 7,2%, готових кормів для тварин – на 6,6%, олії та тваринних жирів – на 4,4%, хліба, хлібобулочних і борошняних виробів – на 1,6%. Водночас у виробництві молочних продуктів спостерігалось зменшення обсягів виробництва продукції на 16,8%, інших харчових продуктів – на 16,4%, продуктів борошномельно-круп'яної промисловості – на 12,2%, м'яса та м'ясних продуктів – на 0,4%.

У 2020р. порівняно з 2019р. спостерігалось збільшення виробництва олії соняшникової та сафлорової та їх фракцій, рафінованих (крім хімічно модифікованих) на 18,7 тис.т, олії соєвої та її фракції, нерафінованих (крім хімічно модифікованих) – на 10,5 тис.т, олії соняшникової та сафлорової та їх фракцій нерафінованих (крім хімічно модифікованих) – на 3,7 тис.т, виробів кондитерських з цукру, інших – на 0,9 тис.т, свинини свіжої чи охолодженої – туш, напівтуш (уключаючи оброблених сіллю чи консервантами для тимчасового зберігання) – на 432,5 т, субпродуктів харчових великої рогатої худоби, свиней, баранів, кіз, коней, інших тварин родини конячих, свіжих чи охолоджених – на 113 т, хліба та виробів хлібобулочних, нетривалого зберігання – на 99,9 т, виробів здобних (булочок підвищеної калорійності, листових, рулетів з маком, рогаликів тощо) – на 5,1 т.

Водночас зменшилось виробництво борошна пшеничного чи пшенично-житнього на 5,4 тис.т, зерен зернових культур плющених, перероблених в пластівці, лущених, обрушених, різаних або подрібнених – на 1,2 тис.т, виробів ковбасних та подібних продуктів з м'яса, субпродуктів чи крові тварин та подібних виробів і харчових продуктів на їхній основі (крім виробів ковбасних з печінки та страв готових) – на 0,6 тис.т, печива солодкого (уключаючи сендвіч-печиво; крім частково чи повністю покритого шоколадом або іншими сумішами, що містять какао) – на 196,9 т, продуктів готових та консервованих з м'яса чи субпродукти, інших (уключаючи продукти з крові тварин; крім виробів ковбасних та подібних продуктів, гомогенізованих продуктів, виробів з печінки та страв готових) – на 150,5 т, яловичини і телятини, свіжих чи охолоджених – туш, напівтуш, четвертин необвалених – на 104,8 т, виробів ковбасних з печінки (ліверних) та подібних виробів і харчових продуктів на їхній основі (крім страв готових) – на 45,5 т.

У *текстильному виробництві, виробництві одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів* обсяги випуску продукції у 2020р. зменшились на 27,6%, у т.ч. у виробництві одягу – на 47,3%, текстильному виробництві – на 33,9%.

У *виготовленні виробів з деревини, виробництві паперу та поліграфічній діяльності* у 2020р. випуск продукції збільшився на 7,4% (у січні-листопаді 2020р. – на 6,8%), зокрема у лісопильному та стругальному виробництві – на 26,3% (на 24,9%), виготовленні виробів з деревини, корка, соломки та рослинних матеріалів для плетіння – на 12,1% (на 10,7%). При цьому у виготовленні виробів з паперу та картону обсяги зменшились на 23,1% (на 24,4%).

У *виробництві хімічних речовин і хімічної продукції* у 2020р. випуск продукції зменшився на 7%, у т.ч. у виробництві основної хімічної продукції, добрив і азотних сполук, пластмас і синтетичного каучуку в первинних формах – на 17,8%, мила та мийних засобів, засобів для чищення та полірування, парфумних і косметичних засобів – на

13,4%. іншої хімічної продукції – на 1,1%. При цьому обсяги виробництва фарб, лаків і подібної продукції, друкарської фарби та мастик зросли на 2,4%.

На підприємствах із *виробництва гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції* випуск промислової продукції у 2020р. порівняно з 2019р. зменшився на 1,8%, зокрема у виробництві іншої неметалевої мінеральної продукції – на 3,7%. Водночас у виробництві гумових і пластмасових виробів випуск продукції збільшився на 2,3%.

У *металургійному виробництві, виробництві готових металевих виробів, крім машин і устаткування*, за 2020р. обсяги промислової продукції зменшилися на 0,6%, у т.ч. у металургійному виробництві – на 1%. Водночас у виробництві готових металевих виробів, крім машин і устаткування випуск продукції збільшився на 12,1%.

У *машинобудуванні* за підсумками 2020р. випуск продукції збільшився на 25,8% (за 11 місяців 2020р. – на 15,5%), у т.ч. у виробництві автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів – у 1,9 раза (у 2 рази), електричного устаткування – у 1,7 раза (у 1,5 раза), машин і устаткування для сільського та лісового господарства – на 7,9% (на 5,6%), інших машин і устаткування спеціального призначення – на 0,7% (на 0,6%). Водночас обсяги виробництва інших машин і устаткування загального призначення зменшилися на 37%, машин і устаткування загального призначення – на 3%.

Будівництво

У 2020р. підприємствами області вироблено будівельної продукції на суму 1366,7 млн.грн. Індекс будівельної продукції у 2020р. порівняно з 2019р. становив 64,1%.

Нове будівництво склало 17,3% загального обсягу виробленої будівельної продукції, ремонт (капітальний та поточний) – 36,7%, реконструкція та технічне переоснащення – 46%.

Сільське господарство

За попередніми даними, у 2020р. **індекс сільськогосподарської продукції** порівняно з 2019р. склав 67,8%, у т.ч. у підприємствах – 62,1%, господарствах населення – 79,5%. Індекс продукції рослинництва порівняно з 2019р. становив 64,3%, у т.ч. у підприємствах – 60,6%, господарствах населення – 74%.

Тваринництво. У 2020р. індекс продукції тваринництва порівняно з 2019р. склав 97,1%, у т.ч. у підприємствах – 99,5%, господарствах населення – 96,4%.

У господарствах усіх категорій у 2020р. загальний обсяг виробництва м'яса (реалізація сільськогосподарських тварин на забій у живій масі) склав 72 тис.т та порівняно з 2019р. збільшився на 3,3 тис.т або на 4,8%.

Обсяг вирощування сільськогосподарських тварин у підприємствах у 2020р. становив 21,4 тис.т, що на 2% більше ніж у 2019р., у т.ч. великої рогатої худоби – 3,2 тис.т (на 6,1% менше), свиней – 18,2 тис.т (на 5,2% більше). Відношення загального обсягу вирощування сільськогосподарських тварин до обсягу їх реалізації на забій становило 92,1% (у 2019р. – 100,6%).

Загальне виробництво молока порівняно з 2019р. зменшилося на 9,5% і склало 271,9 тис.т, у т.ч. у підприємствах – на 2,3% (60,1 тис.т), у господарствах населення – на 11,3% (211,8 тис.т).

Порівняно з 2019р. у підприємствах середній надій молока від корів, що були в наявності на початок 2020р., зменшився на 76 кг (на 1,3%) і становив 5926 кг.

У 2020р. загальне виробництво яєць від птиці свійської усіх видів порівняно з 2019р. зросло на 1,5% і склало 591,7 млн.шт. Виробництвом яєць займалися підприємства 6 районів області.

Загальна кількість великої рогатої худоби на 1 січня 2021р. становила 75,2 тис. голів (на 8,3% менше ніж на 1 січня 2020р.); у т.ч. корів – 45,5 тис. голів (на 2,8% менше); свиней – 204,7 тис. голів (на 4,1% менше); овець і кіз – 30,9 тис. голів (на 9,1% менше) та птиці свійської – 4710,7 тис. голів (на 14,1% менше).

Внутрішня торгівля

Оборот роздрібною торгівлі, який включає дані щодо роздрібного товарообороту підприємств (юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців), основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля, у 2020р. становив 22253,3 млн.грн, що в порівнянних цінах на 10,8% більше обсягу 2019р.

Роздрібний товарооборот підприємств (юридичних осіб), основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля, у 2020р. становив 15495,2 млн.грн, що у порівнянних цінах на 9,3% більше обсягу 2019р.

Зовнішньоекономічна діяльність

У січні–листопаді 2020р. обсяг експорту товарів становив 827,3 млн.дол. США, імпорту – 209,5 млн.дол. Порівняно з січнем–листопадом 2019р. експорт товарів збільшився на 30,9%, імпорт скоротився на 5,7%. Позитивне сальдо становило 617,8 млн.дол. На формування позитивного сальдо вплинули окремі товарні групи: жири та олії тваринного або рослинного походження (305,1 млн.дол.), зернові культури (202,1 млн.дол.), залишки і відходи харчової промисловості (113,8 млн.дол.).

Коефіцієнт покриття експортом імпорту у січні–листопаді 2020р. становив 3,95 (у січні–листопаді 2019р. – 2,85).

Зовнішньоторговельні операції проводились з партнерами із 145 країн світу.

Загалом область експортувала товари до 129 країн світу.

У січні–листопаді 2020р. обсяг експорту товарів до країн ЄС становив 228,2 млн.дол. (27,6% загального обсягу експорту) та збільшився на 25,8% порівняно з січнем–листопадом 2019р.

Серед найбільших партнерів–країн ЄС зросли експортні поставки до Польщі, Італії, Іспанії, Франції, Нідерландів, серед інших країн – до Китаю, Єгипту, Індії, Білорусі. Водночас зменшилися поставки до Туреччини, Чехії, Російської Федерації.

Найбільші експортні поставки здійснювались до Китаю – 12,8% загального обсягу експорту (жири та олії тваринного або рослинного походження, зернові культури), Індії – 10,3% (жири та олії тваринного або рослинного походження), Білорусі – 9,9% (залишки і відходи харчової промисловості), Нідерландів – 6,3% (жири та олії тваринного або рослинного походження, зернові культури), Єгипту – 4,4% (зернові культури).

У січні–листопаді 2020р. з області експортовано жирів та олій тваринного або рослинного походження на суму 316,5 млн.дол., продуктів рослинного походження – на 224,6 млн.дол., готових харчових продуктів – на 125,2 млн.дол., машин, обладнання та механізмів; електротехнічного обладнання – 79,1 млн.дол.

Імпорт товарів у січні–листопаді 2020р. здійснювався з 87 країн світу. Обсяг імпорту товарів з країн ЄС становив 89,8 млн.дол. (42,9% загального обсягу) та проти січня–листопада 2019р. зменшився на 13,4%.

Імпортні поставки порівняно з січнем–листопадом 2019р. зросли із Туреччини, Білорусі, скоротилися – з США, Китаю.

Найбільші надходження товарів здійснювались з Китаю – 16,6% загального обсягу імпорту (машини, обладнання та механізми; електротехнічне обладнання, засоби наземного транспорту, крім залізничного), Німеччини – 12,8% (механічні машини, засоби наземного транспорту, крім залізничного), Туреччини – 10,1% (текстильні матеріали та текстильні вироби), США – 9,3% (засоби наземного транспорту, крім залізничного, машини, обладнання та механізми; електротехнічне обладнання), Білорусі – 6,9% (засоби наземного транспорту, крім залізничного).

У січні–листопаді 2020р. до області надійшло машин, обладнання та механізмів; електротехнічного обладнання на суму 63,2 млн.дол., засобів наземного транспорту, літальних апаратів, плавучих засобів – на 49,3 млн.дол., текстильних матеріалів та текстильних виробів – на 20,6 млн.дол., недорогоцінних металів та виробів з них – на 12,4 млн.дол.

Транспорт

У 2020р. вантажообіг підприємств транспорту збільшився на 2,9% і становив 27724,8 млн.ткм.

Підприємствами транспорту перевезено 10905,4 тис.т вантажів, що становить 55,6% обсягу 2019р.

Автомобільним транспортом (з урахуванням перевезень, виконаних фізичними особами–підприємцями) у 2020р. перевезено 4643,6 тис.т вантажів, що становить 34,7% обсягу 2019р., вантажообіг становив 651,5 млн.ткм або 71% обсягу 2019р.

У 2020р. пасажирообіг підприємств транспорту становив 1178,3 млн.пас.км або 45,4% обсягу 2019р.

Послугами пасажирського транспорту скористалися 41,6 млн. пасажирів або 54,7% обсягу 2019р.

Автомобільним транспортом (з урахуванням перевезень, виконаних фізичними особами-підприємцями) у 2020р. перевезено 25,4 млн. пасажирів або 53,4% обсягу 2019р. Пасажирообіг підприємств автомобільного транспорту становив 331,9 млн.пас.км або 55,4% обсягу 2019р.

Обсяги перевезень пасажирів, виконаних фізичними особами-підприємцями у 2020р., зменшились на 35,3% та становили 5,3 млн. пасажирів.

Тролейбусами у 2020р. перевезено 15 млн. пасажирів, що на 42,4% менше ніж у 2019р.